

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Relationem in Deo nullam esse perfectionem sentiunt Scotus, Durandus,
Capreolus, & Caietanus. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

gnificatur vt forma diuersa. Idem de attributis inter se collatis, & cum essentia dicendum est. Ceterum quamuis minor sit distinctio rationis inter abstracta, & concreta, quam inter essentiam & relationem, illa tamen sufficiens est, vt abstractū de concreto in sensu formali non prædicetur: quia si prædicaretur, multa essent concedenda absurda in sensu formali, vt quod paternitas intelligeret, generaret, si Pater, esset paternitas, sed de concretis & abstractis iterum quæst. 39. artic. 5. Quare vero distinctio eiusdem a se ipso non efficiat falsam propositionem, & vtrum vere ibi sit distinctio rationis & conceptus, an eiusdem solum conceptus, sicut & nominis repetitio, diximus dilputatione illa 119. cap. 2.

DISPUTATIO CXXII.

An relatio diuina, vt concipitur diuersa ab essentia, sit aliqua perfectio.

Relationem in Deo nullam esse perfectionem, sentiunt Scotus, Durandus, Capreolus, & Caietanus. c. 1.

Refellitur predicta sententia. c. 2.

Relationem personalem in Deo esse perfectionem, ac proinde tres perfectiones relativas in eo concedendas esse putauit Gabriel, & alii. c. 3.

Predicta opinio impugnatur. c. 4.

Quomodo vna persona dici possit maior alia, non dignior, aut perfectior. c. 5.

Vtrius sententia. cap. 6.

CAPVT I.

Relationem in Deo nullam esse perfectionem, sentiunt Scotus, Durandus, Capreolus, & Caietanus.

Proposita quæstio non solum difficultatem habet in opinione Thomistarum, qui dicunt relationes ab essentia sola ratione distingui, vt nectiam in sententia Scoti, qui docet, distingui ex natura rei: cum enim vtroque modo relatio sit quædam entitas, & quælibet entitas sit perfectio, videtur in Deo esse tres perfectiones, sicut tres sunt relationes: quod sane aliquibus falsum, alijs autem verum videtur. Referamus ergo aliorum placita, vt quid nobis videatur distincte definiamus.

Prima igitur opinio sit, relationes in Deo secundum rationem formalem non esse perfectiones, neque imperfectiones aliquas. Quam tradiderunt Scotus in 3. d. 1. quæst. 1. & 4. & ex professo quodlib. 5. art. 1. & 2. Durand. in 3. d. 1. q. 3. num. 13. Capreolus in 1. d. 7. q. 1. art. 2. ad 3. contra primam conclusionem. Caietanus in hoc articulo circa solutionem 3. Nec oppositum docet 3. p. q. 3. art. 1. cum ait, personalitates esse infinite perfectas: quia, vt ibidem ipse notat, non debemus metiri personalitates diuinas cū relationibus, vt relationes reales sunt. Nam relationes reales non sunt infinite perfectæ formaliter, quatenus relationes sunt, sed quatenus sunt subsistentes: sic enim subeunt rationem personalitatis: quam quidem subsistentiam putat Caietanus relationibus provenire ab essentia, & ratione illius posse terminare viam hactenac. Quia si relatio diuina formaliter esset perfectio, sicut in Deo sunt tres reales relationes, sic etiam essent tres reales perfectiones, ex hoc autem duo sequerentur absurda, vnum esset, in patre fore aliquam perfectionem, quæ

Vazquez in 1. partem Tom. II.

non esset in alijs personis, sicut in Patre est aliqua relatio, quæ non est in alijs, quare quælibet persona careret aliqua perfectione. Alterum est, aliquam personam fore perfectionem alia, quia tres illæ perfectiones non essent quasi eiusdem speciei, sed omnino quasi diuersæ, & contrariæ, non ergo essent æqualis perfectionis, quia inæqualitas fundatur in diuersitate quantitatis, sicut diffinitudo in diuersitate qualitatis, quare altera esset maior, quod est absurdum. Secundo probatur si paternitas in Deo est perfectio, esset infinita perfectio, includeret igitur omnem perfectionem, ac proinde filiationem, quæ est altera perfectio, quod est impossibile. His fere rationibus vtiuntur Scotus & Durand. Caietanus autem & Capreolus alio tertio modo confirmant. Quia nimirum relatio, vt relatio abstrahitur à perfectione, & imperfectione, forsitan quia existimant, secundum propriam rationem non inesse subiecto. Porro relationem non esse imperfectionem aliquam facile probant, quia relatio est in Deo, in Deo autem nulla potest esse imperfectio: ergo relatio non est imperfectio.

Secunda ratio.

Confirmatio.

CAPVT II.

Refellitur predicta sententia.

Hæc opinio mihi non probatur: existimo namque ad Dei perfectionem non minus pertinere relationes, quam attributa, primo, quia sicut Deus ob suam infinitam perfectionem potest esse sapientem, sic etiam ob eandem fecundus est, vt sit Pater, Filius, & Spiritus sanctus: negari ergo non potest, paternitatem esse aliquam Dei perfectionem, sicut sunt attributa. Porro fecunditatem, & relationes ad Dei perfectionem pertinere, non minus quam attributa, quamuis non eodem modo, hac ratione probatur. Quia sicut melius est Deo esse sapientem, quam non sapientem, ita melius est Deo esse Patrem, Filium, & Spiritum sanctum, quam non esse: illud autem quod melius est alicui rei, quam negatio illius, non potest non esse perfectio rei, quod enim alicui melius est, illi perfectius est, melius enim & perfectius idem sunt sicut bonum & perfectum. Ex quo inferemus cap. 4. relationes non solum ad perfectionem Dei pertinere, sed etiam esse perfectiones simpliciter simplices ipsius Dei.

Rationes que probant relationem esse perfectionem.

Primaria ratio.

Secundo contra Scotum ex eius doctrina arguere possumus, nam, vt vidimus disp. 116. ca. 3. ideo probat ille attributum misericordie differre ab attributo iustitie, quamuis vnaquæque illarum sit infinita, quia infinitas cuiusque non extrahit eam extra suum genus, sed in suo genere reddit infinitam, ita vt infinita perfectio iustitie, non contineat in se infinitam perfectionem misericordie, sic ergo esse posset paternitas, quæ esset infinita perfectio in genere paternitatis absque hoc quod in se contineret infinitam perfectionem filiationis, quare male arguit Scotus, cum ait, ideo paternitatem non esse perfectionem, quia deberet esse infinita, ac proinde in se contineret perfectionem filiationis.

Secunda ratio contra Scotum ex eius iustitia mensura.

3.

Tertio, si relatio in Deo non esset perfectio, esset quidem imperfectio, nam perfectio, & imperfectio contradictorie opponuntur, perfectum enim est, cui nihil deest, imperfectum contra est, cui aliquid deest, si ergo paternitas non esset perfectio, sequeretur illi aliquid deesse, defectu cuius

Tertiaria ratio.

Q. 2.

esset